

Nro. 21.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Alt Bétsben Martziusnak 14-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

B é t s.

Az idei táborozásnak szerentsésen leendő kezdetéért, folyasáért, és végződéséért rendeltett buzgó áhétatosságok a' közelebb múlt vasárnapon kezdettek itten el, és valamint a' belső, úgy a' külső városokban lévő templomokban azon tárgyhoz alkalmaztatott predikatiók tartattak, a' mellyek által a' halgatók Teremtőjökhez, uralkodó Fejedelmekhez, és hazájokhoz való fegyhetetlen hűségre, védelmezésekre való készségre, és álhátatosságra serkentettek. Önnön magok Ő Cs. K. Felségek is a' Fels. Fő Hertzegekkel, Hertzeg asszonyokkal, 's udvari tisztekkel együtt, mindnyájan gyász ruhában lévén fel öltözve, bé

mentek az udvari kápolnába a' sz. mise és prédikáció halgatására.

Gróf *Wartensleben* Cs. K. hadi Tárnokmester, a' ki karján kapott sebének gyógyítása miatt egy-néhány hólnapig *Karlsruheben* múlatott, tegnap előtt dél után két órakor szerentsésen ide érkezett.

Hertzeg *Eszterházy Miklós*, Cs. K. titkos Tanácsos és Generál-Máyor, a' Szent István vitézi Rendjének nagy kerefztese, és a' K. testörző nemes Magyar seregnek fő hadnagyja ismét újabb jelét adta maga Fels. Urunk, 's nemzetünk eránt való szives hajlandóságának és buzgó hazafiúi szeretetének. Halván azoknak a' hadi tiszteknek, a' kik a' *Mantuai* várban vóltanak, 's ennek feladatása által nagyon meg kárositattak, szerentsétlenségeket, 12 ezer forintot szánt el nékiek, a' melly summa több ide való Uraságoknak adakozósága által 50, vagy a' mint mások mondják, 80000 re szaporodván, a' közelebb múlt Pénteken, maga el ment a' Cs. K. Olasz Országi armádiához, olly véggel, hogy azon summát a' meg kárositott tisztek közt ki osztogathassa. — *Mária Kristina* Fő Hertzeg asszony is nagy summát adott ezen masszához, nemtsak maga, hanem minden udvari tisztjei a' proportione ki többet ki kevesebbet.

A' Magy. Kir. Helytartó Tanátsnál *Budán* eddig Protokollista hivatalt viselt *Söres László*, *Babothy József* és *Petrótzky Sigmund* Urakat, sok elztendőktől fogva való hűséges szolgálatjokra nézve, ugyan az említett Fels. Helytartó Tanátsnál Secretariussi hivatalra emelni méltoztatott Ő Felsége.

Olasz Ország.

Az Egyházi Birodalomnak jelenvaló környülállásait következő módon adja elő a' közelebb múlt szombaton költ Udvari Diarium. „Fe-

bruariusnak 10-dikén az a' hir vitetett *Rómába*, hogy *Anconát* is el foglalták a' Frantziák, hogy a' Sz. Pápanak ott találtatott katonái fegyvereiket lerakták, és hogy a' *Toskánai* Nagy Hertzegségből is egy Fr. colonne marsirozik *Perugia* felé. — Minthogy pedig B. *Colli* Cs. K. F. M. Lajtinánt is ollyatén jelentést tett a' Római Udvarnak, hogy a' kórmányára bizatott egyházi truppokkal elégtelen volna az ellenség előmeneteleinek meg akadályoztatására, és *Mantuának* is capitulálni kellett, Febr. 10-ikét követett éjjel gyűllést tartott Pápa Ő Szentsége a' *Rómában* jelenvólt Kárdinálisokkal, mellyben a' következő végzések tétettek: 1) Hogy Ő Szentsége *Róma* városát oda hagyván, vagy *Terracinába*, vagy *Beneventoba* mennyen. — (*Terracina* Rómától 60 méldföldnre, egy közliklan épült erős váratska. — *Benevento* Nápoly Ország közepén, ugyan azon nevezetű Hertzegségben fekvő város, melly 1053-ik esztendőtol fogva az Egyházi Birodalomhoz tartozik). 2) Hogy B. *Colli* F. M. Lajtinántnak hatalom adattassék arra, hogy fegyverszűnést szerezzen a' Frantziákkal, addig is, mig a' békesség dolga el kezdődne. 3) Hogy a' *Florentziában* lévő Spanyol követ Ministerhez *Azara* Urhoz leg ottan kurir küldtessék, olly véggel, hogy térjen vissza *Rómába* 's a' t. Azonközben pedig, bizonytalan lévén a' követségnek ki menetele, mind a' kintsek, mind a' közönséges kasszában lévő pénz bátorságosabb helyre vitettek.

Önnön maga *Bonaparte* fő vezér, illyetén foglalatú jelentést küldött e' dolog eránt a' *Párisi* Directoriumhoz: „Kevés napok alatt, úgymond, egész Romágniát, az *Urbinoi* Hertzegséget, és az *Ankonai* marchionatusis el foglaltuk. — *Ancona* városában 1200 fegyveres embert tettünk hadi foglyokká az egyházi ármádiától, a' kik a' város előtt lévő tetökön vigyáztanak. — *Viktor* Generális körül keritvén őket, minden puska lövés nélkül el fogdosta. — Az *Ankonai* kikötő hely-

ben 3000 puskát, és 120 nagy caliberű ágyút találtunk, a' mellyek másunnan küldettek oda — 50 fogságra esett tisztelet szabadon bocsátottunk, minekutánna arra kötelezték volna magokat, hogy ők a' Sz. Pápának többé szolgálni nem fognak. — *Loretto* is kezünben vagyon. Itten temérdek kintse-re találtunk volna, hogyha azok már annakelőtte bátorságosabb helyre által nem vitettek volna.

Volckmann tudós utazó, az Olasz Országi dolgokról és ritkaságokról írott könyvében, következő módon írja le a' *Lorettoi* kápolnában látott kintseket: „Az arany ez ezüst szent edényeken kívül, a' kápolnához ragasztatott szálában egy nagy arany tsillág vagyon, melly 35 nagy jó gyöngyel, 8 diamánt kövel, 10 rubinnal, 16 topaz kövel vagyon fel ékesítettve, 's közepén egy sziv forma 10 rubin és 9 nagy gyemánt közé befoglaltatott nagy smaragd láttatik. Ezt *Lovisa* III. *Henrik* Fr. Királynak felesége ajándékozta 1588-ik esztendőben. Ezen kívül ott tartatik azon drága nyakba kötő is, a' mellyen IV. *Filep* Spanyol Király az arany gyapjas vitézi rendnek tzi-merét viselte, a' melly nem annyira betsére, mint inkább mesterséges mivére nézve tartatott méltónak lenni, hogy az oda való ritkaságok közt tartassék. Továbbá egy kalap kötő 224 gyémánt kövel fel ékesítve; a' *Havrei* kastély merő ezüstből készitve; és XIV. *Lajos* Fr. Király tsetsemő korában merő aranyból formálva 's a' t. Ezen, 's több ezekhez hasonló kintsek, a' mostani vezedelmes környülállások közt onnan mind el takarítottak (g).

(g) *Loretto* ekként írják le a' *Geografusok*: *Loretto*, deakúl *Lauretum* az *Ankonai* *mar-chionatusban*, az *Adriatikumi* tengerhez három mélföldnire, egy dombotskán fekvő, melly sántzokkal és köfalakkal körülkerített püspöki város, a' hová esztendönként bútsúra jární

Egy *Genuai*, Febr. 22-ikén költ levélből olvassuk, hogy a' *Nápolyi* és *Florentziai* udvaroknak közbenjárásokra, békességre lépett *Bonaparte* a' *Római* udvarral, hanem mitsoda feltételek mellett, semmit nem emlékezik. Továbbá arról is emlékezik ezen levél, hogy a' Fels. Spanyol Királyné igen nagyon szívére vette volna a' *Római* udvar ügyét.

Nagy Britannia.

Pitt Minister, *Lord Cornwallis* és *Dundás* Urak egynéhány izben hosszas conferentiát tartottak egymás közt, az eránt, miként kellene a' mostani kétséges ki menetelű környülállások közt mind Európában, mind ezen túl a' hadat sikeresen folytatni. — A' kórmányszéknek két kiváltképen való dolog okozott nyughatatlanságot, úgymint: 1) A' *Frantziáknak Anglia* ellenyaló törekedések, hogy tudniillik oda ki szállhassanak, melly végre még most is keményen készülnek. 2) A' *Bengaléban*, napkeleti *Indiának* a' *Ganges* folyó viz mellett lévő tartományában támadott békételenség, mellyet az oda való mostani *Nábab*, az az, uralkodó Fejedelem, a' *Brittusoknak* meg eskütt ellensége nagyon gerjeszt, és azon igyekszik, hogy egészen ki küszöbölhesse onnan az *Anglusokat*. — Azon környékekben, a' melyek ellen leg inkább tsikorgattyák fogaikat a' *Frantziák*, katoná kórmányszéket akar *Pitt* Minis-

szoktak a' buzgó keresztények azon szent hajlékhoz, (la Casa Santa) melly a' templom közepén áll, mellynek hossza 30, szélessége 15, magassága 18 láb nyomni, kívülről egészen márvány köből vagyon körül véve, 's kívül belől sok drágaságokkal fel ékesítetve. — Az abban lévő kints meg betsülhetetlen, melly az oda butsúra járt fejedelmeknek és másoknak adakozóságából gyűjtetett öszve.

ter fel állítani, kiváltképen minekutánna észre vétetődött volna, hogy a' két Ország közt lévő Canaliban, az az, szoros tengerben számos Fr. rabló hajók ólalkodjanak.

Az Angliai korona Hertzeg asszonyinak a' *Württembergi* örökös Hertzeggel való öszve párosításása a' Húsvéti innepre határoztatott meg, és addig nem is fog az utólsóbb *Londonba* menni. A' Bankó Directorok hosszas conferentiát tartottak *Pitt* Ministerrel a' Statusnak költsön adatan-dó 8, vagy 10 milliom font sterling eránt, mellyből 3 millio *Hyberniába* fog küldettetni. — A' múlt Februariusban két Frantzia fogattatott el *Angliában*, és mingyárt akkor kemény kérdőre vonatattak a' Status Titoknok parantsolatjából. — Az a' gyanúság vagyon ellenek, hogy ők tüzet akartak vetni a' *Portsmouthi* kikötő helynek. — A' Frantzia fogságban vólt *Filips* nevű Anglus hajós hadnagy *Londonba* vissza ment, a' ki is a' minap a' *Bantry-Bayban* el fogatott Frantzia hadnagyal tseréltetett fel. — A' *Portugalliának* segítségere küldetett Anglus zsóldban lévő seregek, szerentsésen meg érkeztek *Lissabonába*. — A' *Themsébe*, a' *London* mellett való folyóvizben egy *Santa Natolia* nevű gazdag Spanyol hajó vitetett bé, a' melly déli *Amérikából Kadixba* akart evezni.

A' *Portland* Hertzegnek *Skotziába* küldetett hirdetménye, mellyben arról kíván értekezni, mennyi emberre való kvártélyt adhatnának a' városok, nem kevés nyughatatlanságot gerjesztett a' lakosokban, úgy gondolkozván, hogy valóság-gal oda is ki akarnának a' Frantziák szállani. — A' *Londoni Whig-Klub* (emlékezzenek a' *Magy. Kurir Erd. Olvasói*, kik legyenek a' *Torris* és *Wighs Sectak* Angliában, mingyárt tudni fogják, mi legyen a' *Whigs Klub*) gyűllést tartván a' múlt hólnap végen, erőssen morgottak annak tagjai a' ministerium ellen, de ez számba se veszi őket. — *Grey*, *Erskine* és *Fox* Urak azon Klubnak buzgó tagjai világosan ki mondtak, hogyha másképen

nem gondolkozik a' Ministerium, mint eddig gondolkozott, kéntelenek lesznek ők az Országnek végső veszedelemtől való meg menteséről gondot viselni. *Vana sine viribus ira.*

A' *Hyberniai* felső Parlamentomban kedvetlen szakadás támadt a' Nagy Kancellarius és Lord *Aldborough* közt. Ez nagyon motskolta az elsőbbit az *Északi Tsillag* nevű közönséges újság levelekben, melly miatt árestomba vitetett a' nyomtató; hanem a' vizgálás után ártatlannak lenni találtatván, szabadon bocsátatott, és Lord *Aldborough* vonattatott a' számadásra. Azóltától fogva olly nagy e' kettő közt való személyes gyűlölség, hogy egyik a' másikat tellyességgel nem szenvedheti, 's felő hogy végtére is egy szál kardra ne hijják ki egymást. — A' katonaságnak öregbitéséről, és az Ország védelmezéséről való tárgy az alsó Parlamentumban elő fordulván, azt javasolta *Duguary* Úr, hogy nem kell egészlen az Anglia védelmezésére támaszkodni, mivel hogyha mind a' két Országot egy időben támadná meg az ellenség, *Hybernia* kevés segítséget várhatna *Angliától*. Leg jobb vólna a' Frantziákkal meg békelleni, mivel illyenképen vissza térvén hazájába a' Frantzia ármádia, maga el törlené a' *Párisi* Directoriumot. *Könnyen meg következhetik ez a' dolog.*

Austriai Belgium.

Brüsszelből Febr. 24-ikán. Néhány napoktól fogva merő gyilkosságnak, vérontásnak, és ragadozásnak piatzáva lön a' mi városunk. Egy asszony személy tulajdon hajlékában, melly a' város közepén vagon, olly otsmány módra ölettegett meg, a' mellynek le irásától iszonyodik a' természet. Egy ifjút, éjjel tsendesen menvén haza a' bálról, minden ok nélkül diribradarábra aprított egy Fr. dragonyos. — A' várason kívül lévő sétáló hely közepén lévő szökő kút vizében néhány emberi tagok találtatván, vizgálóra véte-

tődött a' dolog. Ezen tagok közt találtatott egy hajadon leánynak egyik keze és lába is, de a' dereka és feje sohol sem. Az illy gonofztételeknek száma nintsen tartományunkban, a' mostani Policia serény az ártatlanság üldözésére, de rest a' gonofztévökre való vigyázásra. — *Salm* Generális, a' ki a' municipalitas hire 's engedelme nélkül az ide való teatrumon a' Jakobinusokat magok természeti valóságokban elő jádzottatta, kén-telen vólt a' maga corpusához *Krefeldbe* menni. Ama hires Prókátor *van der Noot*, a' ki tudniillik a' Belgákat néhai II. *Jósef* Császár alatt fel ingerlette, *Brüsszelben* bukdozni mondatik, a' melly dolog külömbkülömbféle gondolatokra szolgálta-tott alkalmatosságot.

Onnan, az az, *Brüsszelből* írják azt is, hogy a' *Rénus* alsó környékén fekvő Frantzia seregek szüntelen való mozgásban légyenek, de hogy a' *Brestiai* expeditiótól oda rendeltetett seregeknek oda való érkezésekig nehezen kezdhethnek valamihez, annyira meg erőtelenedett a' *Sámbrei* és *Máási* armádia az attól Olasz Országba marsiro-zott truppok miatt. A' honnan közönségesen úgy velekednek, hogy azon armádiának mostani mozgásai tsak vakításból lesznek, és arra valók, hogy a' Cs. K. armádiától semmi nép ne küldettségék a' *Rénus* felső környékére és *Tyrolisba*.

Batáviai Respublika.

Leg közelebb azt határozta meg a' *Hágai* Convent, hogy a' Respublika számára készitetett új Constitutió Majusnak első napján terjesztésék a' nép eleibe a' Sanctió, avagy jóváhagyás és meg állitatas végett. Meg lehet, hogy azon időre el fog készitetni, melly még most mintegy 300 tikkelyek héjával vagyon.

A' Hollandiai tartománynak gyülekezetbeli gyüllései abban állapotának meg, hogy a' most

tani kormánynak formája meg hagyattassék, tsak annak tagjai változzanak, és elztendő ekkorig azon állapotban maradjon, hogyha addig gyakorlásba nem vétetődne az új Constitutió. Mellyhez képest e' folyó hólnapnak kezdetében ismét gyűllést fognak tartani a' gyülekezetek, hogy abban azon választókat ki nevezhessék, a' kik a' tartománybeli kormányszéknek 55 tagjait ki választhassák.

A' *Frisziai* zenebonáról Convent előtt lett jelentésből világosnak lenni mondatik, hogy annak szerző okai valósággal a' *Principisták* vóltanak, a' kik közül mind ennekelötte, mind még most számos gyanús személyek el fogattattak, nemtsak bünösök, hanem a' mint az illy szövevényes dolgokban szokott történni, ártatlanak is.

A' *raffinirt*, az az, a' főzes által salakjától el választatott és süvegekre öntött nádméznek és syrupnak bé vitelekre újabb adó tétetett, 's egy közönséges hirdetmény által kemény büntetés alatt meg tiltatott a' külföldi nádméznek a' már raffinirt othoni nádmézzel való elegyitetése, vagy a' külső nádméznek belső raffinirt nádméz gyanánt való el árúztatása.

Hogy a' *Kléviai* tartományokban lévő Fr. Commissariusok és Prussziai kormányszék közt támadt egyenetlenségnek és pernek még most sem szakadott vége, arról még most is hiteles tudósításokat olvasunk a' Hollandiai levelekben.

Frantzia Ország.

A' Febr. 22-ikén esteli hat órakor tartatott gyűllésben nyilatkoztatta ki a' Frantzia Directorium a' két Tanáts előtt *Mantuának* Capitulatióját, mellyen nemtsak ezeknek, hanem minden valóságos Respublikanusnak nagy öröme vala. — Ugyan ekkor tétetett közönségessé ez a' történet a' Párisi Publikumnak néhány menydörgő ágyú

ropogások által, a' melly pompa még eddig az egész revolutió alatt nem történtnek lenni mondatik a' Párisi újság levelek által. — E' mellett minden belső és külső városbeli útzákra kiáltók küldettek ki, a' kik triumphalis forma szekerekben ülván, 's két oldalról égő szövetnekekkel kísértetvén trombita szók mellett hirdették ki azon reájok nézve igen kedves történetet.

E' mellett sok tehetős patrióták gazdag vendégséget ütöttek, 's bőven nyelték a' nectart ennek emlékezetére. Azon külső városnak municipalitása, a' mellyben *Angerau* Generálisnak 75 esztendőös attya lakik, seregestől menvén ezen gyümöltsel kereskedő ösz patriótának hazához, ötöt a' vendégségbe bé vittek, az asztal fejére ültették, 's borostyán koszorúkkal ékesítették fel a' fejét, benne kívánván a' fiát meg tisztelni.

Ezen *Angerau* Generálisról azt jegyzi meg egy Párisi közönséges levél, hogy ő a' Frantzia revolutió előtt *Nápolyban* a' *Liparotti* nevet viselő gyalog regementnél dobos vólt. Ezen seregnek széllyel ofzlatása után, *Nápoly* városában fechtirozás tanítása által kívánta kenyerét keresni, de abból sem élhetett sokáig, mivel a' jelenvaló Fr. háború tüzének ki ütése után Kir. parantsolat mellett, a' több Frantziákkal együtt, ő is ki üzetett *Nápolyból*. Ő tehát az Olasz Országi Fr. armádiához menvén hadi talentomai és vitézsége által négy öt esztendő alatt köz emberből divisionalis Generálisságra lépett.

A' fent irt napon, t. i. Febr. 22-ikén *Bonaparte* fő vezérnek két leveleit közlötte a' Tanátsokkal, a' Directorium. Az egyikben, melly Febr. 10-ikén költ *Ankonából* azt irta, hogy ottan 120 nagy caliberű ágyút 3000 flintat és egy-néhány 1000 katonát fogtanak el a' Római armádiától, hogy az oda való lakosok nagy örömmel fogadták őket (igen is de kéntelenségből való örömmel, nem látván más módot a' szabadulás-

ban,) hogy *Velentzétől* fogva *Ankonaig* semmi kikötő hely nintsen az *Adriatikumi* tengerben; hogy ez a' kikötő hely igen fontos és hasznos a' *Konstantzinápollyal* való *correspondentiára* nézve, a' honnan t. i. 24 óra alatt *Macedoniába* által lehet evezni.

A' másik levelében azok ellen a' hadi Commissariusok ellen panaszolkodik *Bonaparte*, a' kik az Olasz Országi armádia számára adatott pénzből meg gazdagultak, pompásan élnek, és az öragadozó kezeik miatt gyakorta nagy szükséget kell a' hadi népnek szenvedni. Utollyára ekként fejezi bé ezen utólsóbb levelét: „Hogyha semmi eszköz nem találtatódik az illy gonofzságnak megátolására, lehetetlen leszen a' katonaságot jó fenyték alatt tartani, finántziánkat meg jobbítani, és a' vezérlésem alatt lévő számos armádiát táplálni.”

A' jelenvaló hadakozásnak folytatására nézve, illetén értelmű irást küldött a' Directorium a' hadi dolgokra ügyelő Ministerhez: Tellyes megelégedéssel olvasta, *úgymond*, a' végre hajtó Tanáts az armádiák táplaltatására tett rendelkezések hasznos következéseit. Azon sérelmes szükségnek, mellyet gyakorta szenvedtek a' truppok, és a' mellyet a' szoros körülállások okoztának, többé lenni nem kell. — Igen örvendetes előre való látásaink vagynak az eránt, hogyha ellenségeink velünk békességre lépni nem akarnak, hasznos eszközök által folytathattjuk a' következő táborozást. — Mindazonáltal nyughatatlansággal várjuk és kívánnyuk a' békességet, de nem az egy két esztendeig tartót, mellynek reánk nézve ártalmas következesei lehetnének, hanem állandót. Örömet véget vetünk a' hadakozásból származni szokott gonofzoknak; mindazáltal ha tsak ugyan le kell a' fegyvert tenni a' Republikának, olly körülállások közt tegye azt le, hogy kéntelen ne legyen ismét kezébe venni.

A' felettébb buzgó patrióták azt hanyják a' velek ellenkezőknek szemekre, hogy ők lassan lassan közelitenek azon planumokhoz, melly szerint az 1791-ik esztendei Constitutiót ismét fel állithassák. Ellenben ezek azzal vádollyák a' buzgó patriótákat, hogy ők az *Egalité Filep* fiát akarják Királyi székre ültetni.

Orosz Birodalom.

Néhai II. *Katalin* uralkodása alatt, *Suwarow* Feldmarsal Lengyel Ország meg hódoltatója volt az abban kvártélyozó 100 ezer főből álló Orosz seregnek a' fő kórmányozója. Ezen ármádiát két vagy három részre akarván I. *Pál* Császár osztani, a' nevezett vezér nagyon meg szomorodott, 's minden eddig viselt hivataljától bútsút vett. — Minden Generálisoknak meg parantsolatott, hogy minden haladék nélkül mennyenek magok regimentjeikhez, és senkinek se legyen a' Császár hire 's engedelmé nélkül attól el távozni. — *Proso-rouszky* Generális is ki lépett az Orosz szolgálatból. — Számos fel és stabalis tisztek el küldettek regimentjeiktől azért, hogy a' magok kötelességét el múltasztották, és a' meg intés után is nem engedtek a' Cs. parantsolatnak. — Ennekutánna Aprilisnek 1-ső napjától fogva Majusnak 15-dik napjaig fognak a' hadi seregeknek fegyverben való gyakoroltatások tartani. — *Igelström* fő vezér *Orenburgi* utazásában meg hólt. — A' Császári testörző seregek a' múlt hólnapnak végén indultak *Moskau* felé. — Egy *Febosejew* nevű all-hadnagy a' criminalis itilő szék kezébe adatott által a' Fr. szabadtságnak és egyenlőségnek közönséges predikállása miatt. — *Apraxin* Generál-Lajtinánt meg pirongattatott azért, hogy a' Császár világos parantsolatja ellen egy all-tisztet levéllel másúva küldött, e' pedig tisztségetől meg fosztatott azért, hogy a' törvényt által hágtá.

Elegyes Dolgok.

Aachenban, v. *Aquisgranumban* egy ferfi feleségestül együtt a' dög miatt el hűllott, és el temettetett marhákat éjjel fel ásván, húsaikat bé sóztak, 's el árútták, mellyből az emberek köze is nagy halandóság tsúfzott bé. — A' *Politzia* észre vévén a' dolgot, a' bűnösöket meg fogatta 's ket esztendeig való rabságra büntette, mellyre minekelötte el küldettek vólna két egész óráig kellet nékiek a' gyalazatos széken állani, nyakaikba egynéhány darab döghús lévén függesztve. — *Frieszlándiában* 130 személyek fogattatnak el azok közül, a' kik azon tartományt a' *Batáviai* Respublika mostani alkotmánya ellen fel ingerleni igyekeztenek. Ezek közt sokan vagynak olyanok, a' kik az előbbeni kórmányszéknek tagjai vóltanak. — *Amsterdámban* a' hivataljaiktól meg fosztatott predikátorok titkos gyűllést tartottak magok közt. A' ki ezeknek végzéseket és feltételeket ki fogja nyilatkoztatni, 1000 forintot fog jutalomúl venni az oda való Magistratustól. Úgy hallatik, hogy az ifjú Orosz Nagy Hertzegek a' jövő Majusban *Berlinbe* menni szándékoznak az ottan esztendőnként tartatni szokott *Revünek*, az az, katoná exercirozásnak meg szemlelésére, melly végre 40 ezer ember fog oda marsirozni. — *Broglia* Hertzegnek, néhai *Broglia* Fr. Maresal fiának, egy gazdag prébendát ajándékozott a' Király a' déli *Prussziában*. — A' *Velenzei* tartományokban 14 millióra mennek azok a' dolgok, a' mellyeket a' Frantziák requisitió alá vetettek. — *Pichegrü* Generális valamelly titkos követségbe fog küldettetni, a' melly végre két ezer tallér úti költséget fizettetett néki a' Directorium Febr. 20-ikán. — A' *Hesszen-Kasszeli* három első Ministereket gazdagon meg ajándékozta a' Fels. *Prussziai* Király. — Néhány *Hollandiai* levelek azt hirlelik, hogy a' Batávosokhoz tartozó *Indiának* fő és gazdag várasa *Batávia* meg hódólt vólna az Anglusoknak. — *Bournonville* Generális vissza

hivattatott *Párisba*, kevés bizodalma lévén hozzája a' Directoriumnak. — *Scherer* Generális, a' ki ennelötte az Olasz Országi ármádiát vezérlette, a' felső *Rénusi* ármádiához küldetett, olly véggel, hogy az ott lévő lovas seregekre gondot viseljen. — *Dumas* azt javasolta a' *Párisi* Tanácsoknak, hogy leg jobb volna a' győzedelmeknek közepette a' Fr. Respublika ellenségeivel békeségre lépni, olly feltétellel, hogy az nem egy két esztendeig tartó hanem állandó lehessen. — A' Cs. K. ármádia 120 ezer emberrel fog meg erősíteni Majus hólnapnak végéig. — A' Lengyel Országot magok közt fel osztott Fejedelmek magokra válalták azon Status adosságainak tökéletes ki fizetését.

Magyar Ország.

Pápáról, Veszprém Vármegyéből Febr. 26 dik napján. Egy városunkban esett szörnyű történettel terhelem a' Kurir tarsolyát, melly avagy csak az utánna tett egy pár jegyzésekért is meg érdemli hogy az Olvasó közönséggel közöltessen. Egy itt lakó, mesterségét külömben igen jól értő, de korhelysége miatt szinte az éhelhalásig elszegényedett *Compactor Gálfi István*, a' helyett, hogy koplalásokon rendes munkálódással segítettek volna magokat, el végzi a' kedves Babájával együtt, (a' mint a' feleségét szokta nevezni) hogy egy hozzájuk közel egy börtben egyedül lakó öreg kereskedő asszonyt meg öljenek. Rajta megy tehát a' szegény öreg asszonyon tsötörtökön estve nevezett babájával és egy 13 esztendős gyermekkel együtt, a' ki ragadó nyavalyája miatt egy-néhány hetektől fogva magát az Oskolától elvonván, házánál tartózkodott, sőt a' mint beszélnek már *Compactor* inasnak is állott, és ezen Júdási köszöntése után *gúte Nákt Frau!* néki áll a' torkának, és azt mind addig fojtogatta, mig ki dudorodott szemein 's szájából ki fordúlt nyelvén lelkét is ki nem adta. Mig maga *Gálfi* az asszonyt

e' szerént exequálta, addig a' babája pénzét, szalonnáját 's a' t. mint nem magáét, haza felé takarítgatta; hanem a' gyermek, ijedtségéből? vagy hogy többet talált előre innya a' medve bőr árából, mint kellett? a' réá bizott ajtót olyan rosszul őrizte, hogy idegen vásárlók is érkeztek a' bóltba, a' kik az asszony helyett idegen bóltosokat találtak, 's a' történetről, a' hol szükséges vólt jelentést tettek. — *Gálfi*, észre vévén az illatot haza szaladt, a' kamarájának tüzet vetett, hogy mig azt mások óltogatják maga annak világánál el illenthasson; de szerentsére a' tüze is ki aludt, maga is kézre került, és már most olyan bátorságos helyen várja büneinek jutalmát, a' hol pénzre sints már semmi szüksége, embert sem ölhet, azomban szokása szerént heverhet is eleget, tsak hogy nem ehetik ihatik szokása szerént. — Erre a' történetre ezt a' jegyzést teszem. — Ezen öreg asszony példájában tölt bé igazán, hogy a' *fősvény többet költ*. Mert ha vagy egy tseledetskét tartott vólna magával a' bóltban, vagy házánál lakván, maga helyett vett vólna egy jó erős vas lakatott a' bóltjára, soha *Gálfi* a' lakatot meg nem fojtotta vólna; vagyha lopott vólna is a' bóltjából, de magát meg nem ölte vólna, de ebben is bé tölt szegényben ez a' vers:

Mennél több pénzt iszol, a' gonosz pénz szomja

Ki száradt nyeldeklöd' annál inkább nyomja.

*Kis-Pézt*ről Febr. 5-kén. Hiba esett a' *Magy. Kurirnak* Jan. 6-kán költ darabján *Újfalvi* változásomnak le-írásában annyiból, a' meenyiből ottan az állittatik, mintha én az irt Gyülekezete-arra kényszeritettem vólna, hogy beteges létemben mellém supplenst fogadjon. — Miként eshetett a' dolog igaz valóságát ki-fejező szónak ki-maradása, a' betük ki-szedésében e', vagy hogy esett az, nem tudom? De azt igaz és egyenes szívvvel erőssitem, hogy nékem még tsak eszem

ágában sem vólt a' Gyülekezettől azt kívánnom, hogy szokott Predikátori fizetésem is megmaradjon, 's még is supplens — is tartassék mellettem; igen jól tudván azt, hogy affélére, józanon gondolkodva, nem is kényszerítettetnék egy Gyülekezetünk is az ő papja által. — Én a' Gyülekezetet megbetsülni kívántam avar, hogy tudtával akartam nyavalyáskodásomban supplenst magam mellé venni, 's egészlen magam szándékoztam efféle költséget kiállani, és tsupán tsak egy-néhány szekér fát kértem e' végre, a' rend szerént való Predikátori fizetéshez, mellyre, tagadhatatlan, hogy a' Gyülekezetnek egy része réa is állott volna. — Hanem igen is, hogy a' Gyülekezet Elöljáró Urai részokról is, a' mi igaz nyilvánvalóvá tegyem, azon akadtak meg leg inkább a' Titulált Urak, hogy hát ha nem találnék olyan Káplánt, a' ki azon ki-terjedet 15 filiákból álló, népes Ekklesiának minden részről eleget tehetne, akkor a' Gyülekezet kedvetlenítettnek, és némű némű héjjánosságokat is láthatna. Mellyet én is meg-értvén, nem erőltettem a' dolgot, hanem gyógyulásom kedvéért, ideig óráig néhai Fő-Tifzt. Superintendens Úr által magamat dispensáltatván, el-bútsúztam a' Gyülekezettől.

Németh István.

* * *

Azoknak az Érd. Olvasóimnak, a' kik a' múlt Februariusnak vége felé jelentették magokat, az 1. 3. 9 és 12 számú M. Kurirt meg nem küldhetem, mivel a' többi közt meg nem találtattak. Ezt a' hibát könnyen el lehet nézni.

D. D. S.